

BÖLÜM 2: ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME DEĞERLENDİRMENİN TEMEL KAVRAMLARI

SİSTEM: En az bir hedefi gerçekleştirmek üzere uygun ve değişik öğelerden oluşan dirik(Yenilen, gelişen) bir örüntüdür. Eğitim sistemi gibi. Eğitimin genel hedefi, toplumun bireylerden beklediği görev ve sorumluluklar doğrultusunda gerekli bilgi ve donanıma sahip olmaktır.

EĞİTİM SİSTEMİNİN ÖGELERİ

1. GİRDİ: Eğitim-öğretim için gerekli her şey eğitim sisteminin girdisini oluşturur.

Örneğin öğrenci, öğretmen, okul, çalışanlar, yönetim, eğitim programı vb.

2. SÜREÇ: Girdilerin hedefler doğrultusunda bir araya getirildiği, dersin hedeflerinin öğrenciye kazandırıldığı eğitim durumlarını kapsar.

Süreç, öğretmenler, okul yönetimi, il yöneticileri ülke genelinde belirli aralıklarla kontrol edilmektedir. Kontrollerin sonucu olumlu ise süreç devam etmekte değilse sürece müdahale edilmektedir.

Strateji, Yöntem, Teknik, Katılım

3. ÇIKTI: Öğrencilerin sahip olduğu niteliklerdir.

*Öğrencinin başarı düzeyi

*Okulun başarı düzeyi

*Programın başarı düzeyi

*Mezun olan öğrenciler

*Öğretmenin başarı düzeyi

Paradigma, bilim insanlarının dünyaya bakış açısını şekillendirmek amacıyla kullanılmakta olan görüştür.

HEDEFLER

Uzak hedefler: Devletlerin hedefleridir.

Genel hedefler: Daha işe vuruk hedeflerdir. Kurumların (MEB, okul yönetimleri vb.) hedefleri vb.

Özel hedefler: Dersin hedefleridir, bir dersin kazanımlarını kapsar.

- 20. yüzyılda kültürel iklim ve sanayileşme eğitimi biçimlendirmişti.
- 21. yüzyılda ise sanayi toplumlarından bilgi toplumuna geçildi.

Sanayi Paradigması: Enerji yoğun, standart tasarım, tek firma, planlama, özgün beceri, düz yapılar, sistemasyon, bütünleşik.

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Paradigması: Bilgi yoğun, Sipariş üzerine tasarım, ağ yapı, vizyon, çoklu beceri, otomasyon, hiyerarşik yapılar, bölünmüş.

KAVRAMSAL DÜNYA EKONOMİK FORMUNA GÖRE 2025 YILINDA ÇALIŞANLARIN SAHİP OLMASI GEREKEN TEMEL BECERİLER

- Analitik düşünme ve yenilik/yaratıcılık
- Etkin öğrenme ve öğrenme stratejileri
- Karmaşık problem çözme
- Eleştirel düşünme ve analiz
- Yaratıcılık, orijinallik
- Liderlik ve sosyal etki
- Teknoloji kullanımı

KAVRAMSAL TEMELLER

ÖLÇME: Öğrencinin belirli bir özelliğini gözleyerek o özelliğe sayı, sembol ya da sıfat/kategori adı verme işlemidir. TYT'den 470 puan, yazılıdan 80 puan almak gibi.

- Akademik başarı ,
- Yetenek,
- Özel gereksinim alanları,
- İlgisi,
- Tutumlar

ÖLÇÜT: Ölçülen özellik hakkında karar alabilmek / yargıya varabilmek / değerlendirme yapabilmek için dayanak alınan referans noktası ya da referans aralığıdır.

Sınavdan 80 puan alan öğrencinin sınavı geçmesi bir ölçüttür.

DEĞERLENDİRME: Bir ölçme sonucunu (ölçüm) en az bir ölçüte vurarak ölçülen nitelik hakkında karar verme / yargıda bulunma işlemidir.

Öğretmen olarak atanma, 4. sınıfa geçme vb.

ÖLÇME TÜRLERİ

Doğrudan(Temel) Ölçme: Ölçmeye konu olan özelliğin doğrudan gözlenerek ölçümün elde edildiği ölçme türüdür. Genellikle beş duyu organı ile algılanan özellikler doğrudan gözlenebilirler. Örneğin bir sınıftaki öğrenci sayısı, parktaki salıncak sayısı, öğrencilerin cinsiyetleri, boyları, kalem tutma becerisi, pas verme becerisi vb. özellikler doğrudan gözlenebilir. **TEMEL SAYMA**

- Gerçek sıfır var.
- Geçerlik ve güvenilirlik yüksek.
- Duyu organları ile yapılan ölçmeler.
- Niteliğin olduğu şekli ile ölçülmesi
- Temel sayma işlemleri doğrudan ölçmedir
- Ölçülen özellik ile ölçme aracı türü aynıdır.

Dolaylı(Göstergeyle) Ölçme: Bazı özellikler doğrudan gözlenemez. Bu özellikler ancak onun göstergesi olduğu bilinen ya da kabul edilen davranışlar aracılığı ile gözlenerek ölçülebilir. Örneğin öğrencilerin dört işlem becerisi, derse yönelik tutumları, genel muhakeme düzeyleri, öz düzenleme becerileri, sınav kaygıları, motivasyon düzeyleri vb. özellikler ancak dolaylı olarak gözlenebilir.

- Gerçek sıfır yok.
- Kendi türünden olmayan bir şeyle ölçülmesi.
- Eğitimdeki ölçümlerin çoğu dolaylı ölçmedir.

Türetilmiş Ölçme: Ölçülmek istenilen özellik kendisinden farklı iki ya da daha fazla özelliğin arasındaki matematiksel bir bağıntı (dört işlem) yardımıyla belirleniyorsa bu ölçme türüne "türetilmiş ölçme" adı verilir. Örneğin hız (yol / zaman), yoğunluk (kütle / hacim), zekâ bölümü (zekâ yaşı / takvim yaşı x 100) vb. özellikler türetilmiş ölçmeye örnek olarak verilebilir.

ÖLÇMEDE BİRİM

Doğal birim:

- Kulaç ,adım ile yapılan ölçme birimi.
- Doğada var olan standart olmayan birimler.
- Buçuklu değer alamazlar.

Tanımlanmış birim:

- Metre ,kg, litre
- Birimler her yerde aynı eşit özelliğe sahiptir.
- Uzmanlar tarafından oluşturulmuş yapay birimlerdir.

ÖLÇMEDE HATA

Sabit Hata: Miktarı ölçmeden ölçmeye değişmeyen, diğer bir deyişle her ölçme işlemine aynı miktarda karışan hatalardır. Örneğin marketteki terazi, üzerinde herhangi bir nesne yokken **terazi -120 g** gösteriyorsa ne tartılırsa tartılsın **120 g** eksik ölçülecektir. Bir öğretmen, sınavında herkese **10 puan fazla** veriyorsa yine karışan hata sabit olacaktır.

Sistemik Hata: Ölçülen büyüklüğe, öğretmene ya da ölçme koşullarına göre miktarı değişen hatalardır. Örneğin marketteki terazi, her bir kilogramda **120 g** eksik tartıyorsa üzerine konulan nesnenin ağırlığı arttıkça hata miktarı da artacaktır. Bir öğretmen, sınavında **yazısı kötü** olandan **puan kırıyor**sa yine karışan hata sistemik olacaktır. Herkese sınavda aldığı notun **%10'unu** verme.

Tesadüfi (Rastlantısal) Hata: Şansla ortaya çıkan ne yönde ve ne ölçüde karıştığı genellikle bilinmeyen hatalardır. Ölçmelere tek yönlü olarak karışmaz, ölçme sonuçlarına bazen pozitif bazense negatif yönde etki eder. **Psikometride hata kuramı tesadüfi hatalar üstüne** kurulmuştur.

Kaynağına göre tesadüfi hatalar:

- Ölçme işlemini yapan kişiden / öğretmenden kaynaklanan hata,
- Ölçme aracından kaynaklanan hata,
- Bireyden / öğrenciden kaynaklanan hata,
- Fiziksel ortamdan kaynaklanan hata.

ÖLÇÜT TÜRLERİ

Mutlak ölçüt (Kriter Referanslı Ölçüt) : Mutlak ölçüt genellikle ölçme işlemi öncesinde ilan edilir.

Örneğin dersten geçme notu **50**'dir, doktora başvurusu için **ALES**'ten en az **60** almak gerekir, sürücü ehliyeti sınavında **70 alan başarılı sayılır** vb. Ölçüt daha önceden belirlenmiş ve değişmez standart(lar) olarak saptanmıştır. Örneğin "Tam öğrenme kuramı doğrultusunda **100** üzerinden **70**, başarılı olma koşuludur." vb. **Tek ders sınavları-Yabancı dil sınavları**

Mutlak ölçütün temel alındığı ölçme işlemlerinde bir öğrencinin notu, diğer bir öğrencinin değerlendirmesini (geçme / kalma) etkilemez. **70 ALAN ÖĞRENCİ GEÇER.**

Bağıl ölçüt (Norm Referanslı Ölçüt) : Bağıl ölçüt ancak ölçme işlemi sonrasında belirlenebilir. Örneğin aritmetik ortalamaya / ortancaya denk ve üzerinde puan alan geçer, aritmetik ortalama ile yarı standart sapma arasında puan alanlar şartlı geçer, akademik başarısı yüksek ilk on öğrenci proje için seçilecektir vb. Bağıl ölçütün temel alındığı ölçme işlemlerinde bir öğrencinin başarısı, başka bir öğrencinin değerlendirmesini (geçme / kalma) etkileyebilir. Bu anlamda öğrenciler açısından daha rekabetçi bir eğitsel ortam kaçınılmazdır. (ORTALAMA) **YKS,LGS,KPSS,TUS**

DEĞERLENDİRME

Amaca göre değerlendirme tanıma ve yerleştirme, biçimlendirme ve yetiştirme, değer biçme, rehberlik amaçlı ve program değerlendirme olarak beşe ayrılır. Karar Verme / Yargıda Bulunma

AMACA GÖRE DEĞERLENDİRME TÜRLERİ:

- **Tanım -yerleştirme yönelik değerlendirme:**

Sınıf içi ölçme ve değerlendirme, okul / kurum geneli ölçme ve değerlendirme. Öğretim sürecinin başında, öğrencilerin önceki kritik nitelikteki öğrenmelerini belirlemek amacıyla yapılır. Diğer bir ifadeyle amaç öğrencinin ders bağlamındaki hazırbulunuşluluk düzeyini belirlemektir. Amaç not vermek değildir. Bu amaçla uygulanan ölçme araçlarına da “**hazırbulunuşluluk testi**” adı verilir.

Muafiyet veya seviye tespit sınavları

- **Biçimlendirme -yetiştirme yönelik değerlendirme:**

Belirli bir konu / ünite vb. sonunda öğrencilerin öğretime konu olan davranışların ne kadarını kazandığını, diğer bir deyişle ünitedeki öğrenme eksiklerini belirlemek amacıyla yapılır. Amaç not vermek değildir. Bu değerlendirme türünde öğrenciye o ünitedeki öğrenme eksikleri bildirilir, bir sonraki kapsama geçmeden öğrenme eksikleri giderilir ya da öğrenme eksiklerinin giderilip giderilmediği denetlenir. Bu testlere alanda “**izleme testi**” ya da “**tarama testi**” denir.

Not verilmeden yapılan **kısa sınavlar (quiz), ünite tarama testleri**

izleme -tarama-quizler-ünite tarama testleri

- **Değer biçmeye -düzey belirlemeye yönelik değerlendirme:**

Belirli bir öğretim sürecinin sonunda, not vermek amacıyla yapılan değerlendirmedir. Hedeflenen öğretim sürecinin sonuna gelinmiştir. Bu amaçla uygulanan testlere “**alanda erişim testi**” denir. **Bitirme sınavları, sertifika sınavları, üniversitedeki vize ve finaller**, eğitim-öğretim kurumlarında not vermek amacıyla uygulanan **yazılı yoklamalar**.

- **Rehberlik amaçlı değerlendirme:**

Bu tür testlerin sonuçları doğrultusunda, tıbbi ve eğitsel / gelişimsel olarak tanı alan çocuklar için bireysel eğitim programları (BEP) hazırlanır. Eğitsel değerlendirme bağlamında RAM’lar bu konudaki tek yetkilidir. Ayrıca öğrencilerin kendi yetenekleri, kişilik özellikleri, ilgileri vb. ile özelliklerini belirlemek amacıyla standart testlerden yararlanılmaktadır.

Özel eğitim ve mesleki rehberlik hizmetleri alanında uygulanır.

- **Program değerlendirme:**

Program değerlendirme eğitim programlarının planlanması, mevcut programlar veya ürünlerin etkililiğinin değerlendirilmesi geliştirilmesi amacıyla yapılır.

- Başvuran kişi sayısının çok, alınacak kişi sayısının az olduğu(arz-talep dengesizliği olan) sınavlarda atama yerleştirme bağıl değerlendirme ile yapılır.

ÖLÇME ARACINDA BULUNMASI GEREKEN PSİKOMETRİK NİTELİKLER

Geçerlik: Ölçme aracından elde edilen puanın amaca hizmet etmesidir. Ölçmek istenilen özelliğin, başka özelliklerle karıştırılmadan, doğru ve tam olarak ölçülebilmesidir.

Güvenilirlik: Güvenilir bir ölçme aracı, aynı özellikle ilgili olarak arka arkaya yapılan ölçmelerde yaklaşık olarak aynı sayısal sonucu verir; diğer bir ifadeyle bir test, aynı gruba iki ya da üç kez uygulandığında gruptaki her bir kişi bütün uygulamalarda yaklaşık olarak aynı puanı almalıdır. Puanların kararlı, duyarlı, tutarlı olmasıdır. Ölçme işleminden elde edilen puanların tesadüfi hatalardan arınık olma derecesidir.

Kullanışlık: Ölçme aracının geliştirilmesinin, uygulanmasının ve puanlanmasının kolay ve ekonomik (zaman, para, emek, araç gereç vb. açıdan) olması ile ilgilidir.

Güvenilirlik, geçerlilik için bir ön şart ancak yeterli şart değildir. Diğer bir ifade ile bir testin güvenilir olması onun geçerli olacağı anlamına gelmez ancak bir test geçerli ise büyük olasılıkla güvenilirdir. Bir ölçme aracının geçerliliği ve güvenilirliği diye bir şey yoktur, ölçme araçlarından elde edilen puanların geçerliliği ve güvenilirliği diye bir şey vardır.

TEST GEÇERLİYSE GÜVENİLİRDİR. GÜVENLİ OLMAYAN BİR TEST GEÇERLİ DE OLMAZ.

GÜVENİRLİĞİ ARTIRAN FAKTÖRLER

- Puanlama nesneliği, güvenilirliği büyük ölçüde etkiler. Bir testin farklı kişiler tarafından puanlanması ya da aynı kişinin farklı zamanlarda verdiği puanlar arasındaki tutarlılığa **puanlama güvenilirliği** adı verilir. Bir testten elde edilen puan, puanlayıcıya ya da zamana göre değişmiyorsa testin güvenilirliği artar.
- Madde sayısı artıkça güvenilirlik artar.
- Puanlayıcı sayısı artıkça artar.
- Maddelerin açık ve anlaşılır yazılması.
- Puanlama nesneliği.
- Bireylerin güdülenmesi.
- Fiziksel ortamın uygun olması.
- Sürenin yeterli olması.
- Puanlama yaparken dikkat edilmesi.

GÜVENİRLİK KESTİRİM YÖNTEMLERİ

Birden çok uygulamaya Dayalı Yöntemler:

- Test-tekrar test,
- Eşdeğer (Paralel) testler.

Tek uygulamaya Dayalı Yöntemler:

- Test yarılama,
- KR 20, KR 21,
- Cronbach Alfa,
- Hoyt'varyans analizi

KR20 VE KR21 YÖNTEMLERİ

Kuder-Richarson 20 ve 21 ya da kısaca KR-20 ve KR-21, testin kendi içinde tutarlı bir bütün oluşturup oluşturmadığı ile ilgili bilgi verir. Bu nedenle her iki yöntemle de testin iç tutarlılığı değerlendirildiğinden bu yöntemlerden elde edilen katsayıya iç tutarlılık katsayısı adı verilir. KR20 ve KR-21 ile güvenilirlik kestirimi, puanlamanın kategorik olduğu ölçme araçları için uygundur. Puanlamanın kategorik olması, doğru yanıtlara 1 puan, yanlış ve boş bırakılan maddelere 0 puan vererek puanlamanın yapıldığı ya da maddenin yanıtının iki seçeneğe verildiği durumlardır. Eğer testteki maddeler farklı ağırlıklarla puanlanmışsa ya da test puanları şans başarısı için düzeltilmişse bu formüller kullanılmaz.

GEÇERLİK SINIFLANDIRMASI

Kapsam geçerliği: Kapsam geçerliliği özellikle başarı testlerinde aranan bir geçerlilik sorgulamasıdır. Eğitimde öğretmen bir program dâhilinde önceden belirlenen davranışları kazandırmayı amaçlar. Belirli bir zaman sonra davranışların ne kadarının kazanıldığını belirlemek isteyen öğretmen, geliştirdiği testte öğretime konu olan içeriğin testte ne ölçüde temsil edildiğini belirlemek durumundadır. Bu anlamda kapsam geçerliliği bir testin ölçülmek istenen davranışları ne derece kapsadığıyla ilgilidir. **Test ölçülmek istenen davranışı ne derece kapsıyor.**

Ölçüt dayanaklı geçerlik: Ölçme aracından elde edilen puanların ölçüt bir puanla (testin tahmin etmeye çalıştığı ve geçerliliği yüksek bir puan) karşılaştırılarak geliştirilen ölçme aracının geçerliliğine ilişkin nitelendirme yapılmasıdır.

1-Yordama geçerliği: Ölçme araçlarının çoğunda bireylerin gelecekteki davranışlarının kesti rilmesi söz konusudur. Yordama geçerliliği, ölçme aracının bu kesti rim işini ne ölçüde doğru ve isabetli yaptığı ile ilgili bir sorgulamadır. Yordama geçerliliğinde ölçme aracından elde edilen puanlar, ölçme aracının tahmin etti ği puanla (ölçüt puan) karşılaştı rılır ve tahminin ne ölçüde doğru olduğu belirlenmeye çalışılır.

2- Zamandaş geçerliği: Diğer isimleri hâlihazır geçerlilik, benzer ölçekler geçerliliği, uygunluk geçerliliğidir. Zamandaş geçerlilik sorgulamalarında ölçüt puan eş zamanlı olarak elde edilebilir. Gelişti rilen ölçme aracı ile ilişkili olabilecek nitelikleri ölçen ve geçerliliği yüksek bir aracın puanı ölçüt puan olarak ele alınabilir. Daha sonra gelişti rilen ölçme aracı ve ölçüt araç aynı zamanda uygulanıp iki araçtan elde edilen puanlar arasındaki ilişki incelenir.

Yapı geçerliği: Yapı geçerliliği, bir testi n dayandığı kuramsal temelleri ne derece iyi örneklediğiyle ilgilidir. İnsan davranışları ve özellikleri çoğunlukla soyut bir yapıya sahiptir. Yapı geçerliliği bir yandan testi n ölçtüğü niteliklerin neler olduğunu araştırma, diğer yandan testi alan kişilerin elde ettikleri puanların ne anlama geldiğini açıklama çabalarıyla ilgilidir.

Kapsam geçerliliğinin yüksek olması için,

- Testteki soruların / maddelerin ölçülecek özelliklerini (konu kapsamını / içeriği) yeterli ve dengeli bir biçimde ölçüyor olması,
- Her bir sorunun / maddenin ölçmek istediği özelliği doğrudan ölçmesi gerekir.

GEÇERLİĞİ SORGULAMA YÖNTEMLERİ

Mantıksal /Rasyonel yöntemler:

- Belirtke tablosu hazırlama
- Uzman görüşüne başvurma

İstatistiksel yöntemler:

TEST TÜRLERİ

Testi Alan Kişi Sayısına Göre	Testin Uygulanış Süresine Göre	Testin Ölçtüğü Niteliğe Göre	Değerlendirme Yaklaşımına Göre	Hazırlanış Biçimine Göre	Veri Toplama Tekniğine Göre
1. Bireysel	1. Süreli	1. Hız testleri	1. Objektif	1. Standart	1. Performans
2. Grup	2. Süresiz	2. Güç Testleri	2. Subjektif	2. Öğretmen yapımı	2. Kağıt-Kalem

TEST GELİŞTİRMENİN İŞLEM BASAMAKLARI

- Amacın belirlenmesi,
- Kapsamın belirlenmesi belirtke tablosunun oluşturulması,
- Denemelik maddelerin / soruların yazılması,
- Maddelerin / soruların gözden geçirilmesi (redaksiyon),
- Denemelik test formunun hazırlanması,
- Testin uygulanması,
- Test ve madde istatistiklerinin hesaplanması,
- Seçilen maddelerden oluşan nihai formun oluşturulması.

BAŞARININ ÖLÇÜLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER

Geleneksel Yöntemler:

- Yazılı yoklama,
- Sözlü yoklama,
- Çoktan seçmeli,
- Doğru-yanlış,
- Cümle tamamlama,
- Kısa cevaplı,
- Eşleştirme.

Destekleyici Yöntemler:

- Portfolyo, öz değerlendirme,
- Akran değerlendirme,
- Gözlem formu,
- Kontrol listesi,
- Derecelendirme ölçekleri.

ÇOKTAN SEÇMELİ MADDELERİN ÖZELLİKLERİ

- Hazırlanması zor ancak puanlaması kolaydır.
- Puanlama objektiftir.
- Üst düzey bilişsel becerilerle ilgili madde yazmak zordur. O yüzden yazılan maddeler genellikle bilgi, kavrama ve uygulama basamaklarındadır.
- Doğru cevabı içinde barındırması nedeniyle sentez düzeyinde soru sormak olanaklı değildir. Bu nedenle bir test yalnızca çoktan seçmeli maddelerden oluşuyorsa yaratıcılığın denetlenmediği yönünde haklı bir eleştiri vardır.
- Doğru cevabı içinde barındırması nedeniyle puanlara şans başarısı karışma ihtimali vardır.
- Çok sayıda soru sorulabilir.
- Sistemik hata karışma ihtimali çok düşüktür.
- Çeldirme mantığı temellidir.

PORTFOLYO

Portfolyolar, öğrencinin bir bütün olarak gelişim ve öğrenme süreci ile ürünlerini gösteren, aynı zamanda değerlendirilmesini de sağlayan sistemli ve amaçlı olarak oluşturulmuş dosyalardır.

- Öğrencinin yaptığı çalışmaların bir araya getirildiği herhangi bir çalışma dosyası değildir.
- Öğrenciyi başarılı / başarısız olarak sınıflandırmayı sağlayan bir araç değildir.
- Öğrencilerin özelliklerini birbirleri ile karşılaştırmak amacıyla oluşturulmuş araçlar değildir.

Süreci yansıtan portfolyolar: Öğrencinin öğrenme ve gelişim sürecini yansıtır. Başlangıç çalışmalarını, süreçteki çalışmalarını, karşılaşılan güçlükleri ve öğrenme ürünlerini içerir.

Ürünü yansıtan portfolyolar: Öğrenme sürecinden çok bitmiş görevleri içerir. Öğrencinin en iyi olduğunu düşündüğü çalışmaları içerir.

PORTFOLYO İÇERİĞİNDEKİ BELGELER

- Öğretmen kayıtları (gözlemler, anekdot kayıtları)
- Öğrencinin çalışmaları
- Öğrencinin sözel ve psikomotor becerilerini gösteren teyp ve video kayıtları
- Öğrencinin kendi çalışmaları hakkındaki düşünceleri, günlükler
- Öğrenciye yazılan mektuplar
- Öğrencinin yazdığı mektuplar
- Öğretmenin aileye ve diğer öğretmenlere yazdığı mektuplar

PORTFOLYO SÜRECİ AŞAMALARI

PERFORMANS DEĞERLENDİRME ARAÇ VE YÖNTEMLERİ

ÖZ DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ

KÖğrencinin belirli bir konuda (örneğin bir ürünü ortaya koymada gösterdiği performans vb.) kendi kendisini değerlendirmesine denir. Öğrencilerin kendi özellikleriyle (yetenek, ilgi, beceri vb.) ilgili farkındalığının artmasını, zayıf ve güçlü yönlerini keşfetmesini sağlar. Öz düzenleme becerisi artar. Ölçütlü düşünme becerisi artar. Öğrenme moti vasyonunu artırır.

AKRAN DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ

Öğrencinin ortaya koyduğu performansa ilişkin arkadaşlarının değerlendirmesine denir. Akranların değerlendirme sürecine katılması nedeniyle daha katılımcı, aktif bir eğitim ortamı sağlanabilir (Sorumluluk duygusu artar.). Öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri artar. Öğretmen dışındaki bir kaynaktan dönüt almak öğrencinin performansını artırabilir. Eleştirel kültürü (olumlu-olumsuz) geliştirebilir.

RUBRİK (DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI)

Performans ürünlerinin değerlendirilmesinde en sık kullanılan araçlardan biridir. Amaç, öğretmen tarafından ürünün genel izlenimle puanlamasındaki öznelliğini azaltmaktır.

KORELASYON

Korelasyon, en az iki değişken arasında karşılıklı bir ilişki bulunup bulunmadığı, eğer ilişki varsa bu ilişkinin yönü ve miktarı hakkında bilgi veren istatistik bir tekniktir. "r" ile sembolize edilir.

Korelasyon -1 ile 1 arasında değer alır. **Boy-matematik becerisi 0 korelasyon.**

Pozitif korelasyon iki değişken arasında doğru orantılı ilişki anlamına gelir. Örneğin ders çalışma süresi ile sınav notu ya da gelir ile tüketim arasında pozitif bir korelasyonun elde edilmesi beklenir.

Negatif korelasyon, iki değişken arasında ters orantılı ilişki anlamına gelir. Örneğin ders süresi ile dikkat ya da yükseklik ile sıcaklık arasında negatif bir korelasyonun elde edilmesi beklenir.

PISA

- OECD tarafından yapılıyor.
- 3 yıllık periyotlarla yapılıyor.
- 15 yaş grubuna uygulanıyor.
- 2000 yılında başladı.
- 2003 yılında Türkiye katıldı.
- Okuryazarlık ağırlıklıdır
- Matematik okuryazarlığı, fen okuryazarlığı,

TIMSS

- IEA tarafında yapılıyor.
- 4 yıllık periyotlarla yapılıyor.
- 4.sınıf ve 8.sınıfa uygulanıyor.
- 1999 yılında Türkiye uygulandı.
- Matematik- Fen ağırlıklı
- Eğitim müfredatla ilgileniyor.

PIRLS

- IEA tarafından yapılıyor.
- 5 yıllık periyotlarla yapılıyor.
- Türkiye uzun bir aradan sonra 2021'de tekrar PIRLS'e katılmış ancak bu uygulamanın sonuçları 2022 yılının sonunda açıklanacaktır.

Uluslararası izleme çalışmaları: PISA, TIMSS, PIRLS